

NUJNO OBVESTILO!

Spoštovani!

S 1.1.2014 je prišlo do kar nekaj sprememb na področju poročanja o plačah in drugih osebnih prejemkih. Spodaj je navedenih nekaj novosti na katere bi vas radi še posebej opozorili.

1.) SPREMEMBE PRI PREDLAGANJU REK OBRAZCEV

REK-1 : Po 1.1.2014 je potrebno na plačilni listi kot tudi na REK-1 obrazcu prikazati vsako izplačilo fizični osebi. To pomeni, da bo potrebno vsako izplačilo na TRR fizične osebe prikazati pri poročanju DURS-u o osebnem dohodku. Izplačila akontacij, potnih nalogov, izplačil materialnih stroškov (kar se ne izplača preko blagajne) bo tako potrebno opraviti najkasneje do datuma izplačila plač (primer: če je izplačilo plač 15. v mesecu, se tudi vsa druga izplačila fizičnim osebam opravijo do tega datuma, od 16. - 31. v mesecu pa NIČ VEČ, ampak šele s 1. naslednji mesec – kar se bo potem zopet poročalo pri izplačilu naslednjih plač). Izplačilo potnih stroškov dnevnic, kilometrine v Sloveniji, kilometrine v tujini, nočnine, prehrana, itd. bodo obvezno prikazani tako na plačilni listi kot na REK obrazcu, zato izplačila po oddaji REK obrazca – izplačilu osebnega dohodka, NE BO več mogoča do naslednjega meseca.

REK-2: ZPIZ-2 v 18. členu določa obvezno zavarovanje oseb, ki v okviru kakšnega drugega pravnega razmerja opravljajo delo, razen, če so uživalci pokojnine oziroma opravljajo začasno in občasno delo dijakov in študentov v skladu s predpisi, ki urejajo to delo. Če prejemnik dohodka za opravljanje dela v okviru drugega pogodbenega razmerja izpolnjuje pogoje za vključitev v obvezno zavarovanje po 18. členu ZPIZ-2, mora delodajalec izračunati in plačati prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v breme prejemnika dohodka, po stopnji 15,5 %. Velja za izplačila po 1.2.2014.

1.SPREMEMBE NA PODROČJU PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST:

I Poenotenje osnove za prispevke za zdravstveno zavarovanje z osnovo za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje - za zavarovance na podlagi delovnega razmerja (6. člen novele ZZVZZ-M)

V skladu s spremembo 50. člena ZZVZZ je od 1. februarja 2014 dalje za delavce v delovnem razmerju (1., 2. in 3. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ) osnova za plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje enaki osnovi za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki je določena v 144. členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list RS, št. 96/12 in 39/13). S tem se za obračun prispevkov za zdravstveno zavarovanje prevzema tudi ureditev glede najnižje osnove za plačilo prispevkov, ki je določena za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Če se prispevek za zdravstveno zavarovanje plačuje od najnižje osnove za prispevke, kot je določena z ZPIZ-2, je delodajalec zavezanec za plačilo prispevka za zdravstveno zavarovanje zavarovanca od razlike med najnižjo osnovo za plačilo prispevka ter plačo ali nadomestilom plače, zavarovanec pa za del prispevka, ki odpade na plačo ali nadomestilo plače.

2.) Nova opredelitev zavarovancev po 5. točki 17.člena ZZVZZ (3.člen novele ZZVZZ-M) in spremembe pri plačevanju prispevka za poškodbo pri delu in poklicno bolezen (9. in 11. člen novele ZZVZZ-M)

S spremembo 5.točke 17. člena ZZVZZ se razširja krog oseb, ki so obvezno zdravstveno zavarovane za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Na podlagi sedaj veljavne 5. točke 17. člena ZZVZZ so zavarovane le osebe, ki opravljajo delo na podlagi pogodbe o delu, po uveljavitvi novele ZZVZZ-M pa bo zavarovanec oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- oseba v okviru drugega pravnega razmerja opravlja delo oziroma storitev za plačilo,
- plačilo, prejeto na podlagi tega pravnega razmerja, se na podlagi zakona, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek na podlagi zakona, ki ureja dohodnino,
- na podlagi tega dela oseba ni že zavarovana za poškodbo pri delu in poklicno bolezen po 16. členu, 18. členu ali na podlagi drugih točk 17. člena ZZVZZ.

Prispevek za poškodbe pri delu in poklicne bolezni se za zavarovance po 5. točki 17. člena ZZVZZ plačuje po stopnji 0,53 % od vsakega posameznega plačila za opravljeno delo oziroma storitev, prejeto na podlagi drugega pravnega razmerja, ki se po zakonu, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek na podlagi zakona, ki ureja dohodnino.

2013:

Plačuje se prispevek za poškodbe pri delu: mesečno 0,30% od bruto povprečne plače v oktobru preteklega leta (v letu 2013 4,55€ na mesec) ne glede na višino prejemka. Prispevek se plačuje le pri pogodbah o delu.

2014:

Plačuje se prispevek za poškodbe pri delu: 0,53% od zneska prejemka iz drugega pravnega razmerja, prispevek plača izplačevalec. Prispevek se plačuje na vsak prejemek iz drugega pravnega razmerja, ki se šteje za dohodek po Zdoh-2, ni oproščen plačila dohodnine ali drug dohodek (razen, če iz tega razmerja oseba ni zavarovana na drugi podlagi).

Plačuje se tudi novi prispevek za zdravstveno zavarovanje: 6,36€ od zneska prejemka iz drugega pravnega razmerja; prispevek se plača v breme zavarovanca. Prispevek se plačuje na vsak prejemek iz drugega pravnega razmerja, ki se šteje za dohodek po Zdoh-2, ni oproščen plačila dohodnine ali drug dohodek (izjema je dohodek za študentsko delo).

III Uvedba novega prispevka za zdravstveno zavarovanje za osebe, ki prejemajo dohodek na podlagi drugega pravnega razmerja (novi 55.a člen ZZVZZ – 10. člen novele ZZVZZ-M, 19. člen novele ZZVZZ-M)

Z dodano novo določbo 55.a člena ZZVZZ se s 1. februarjem 2014 uvaja prispevek delojemalca za zdravstveno zavarovanje po stopnji 6,36 % od dohodkov, ki jih osebe, ki so vključene v obvezno zdravstveno zavarovanje, dosegajo v okviru drugega pravnega razmerja. Navedeni prispevek se obračunava od dohodkov iz drugega pravnega razmerja, na podlagi katerega osebe niso zavarovane po 15. členu ZZVZZ, z izjemo dela opravljenega na podlagi 6. točke 17. člena ZZVZZ (dijaki in študentje pri opravljanju dela preko pooblaščenih organizacij). Če dohodek izplača plačnik davka, se izračun prispevka opravi v obračunu davčnega odtegljaja (REK obrazcu).

Če dohodek iz drugega pravnega razmerja izplača oseba, ki se ne šteje za plačnika davka, navedeni prispevek v skladu z 19. členom novele ZZVZZ-M ugotovi davčni organ z odločbo, s katero izračuna akontacijo dohodnine od dohodkov, od katerih se plačuje prispevek. Zavezanec – prejemnik dohodka mora prispevek plačati v roku in na način, ki je določen za akontacijo dohodnine od dohodkov, od katerih se plačuje prispevek. Če se akontacija dohodnine od tega dohodka v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, ne odmeri, prispevek ugotovi davčni organ enkrat letno z odločbo, ki jo izda najkasneje 31. januarja tekočega leta za preteklo leto. Zavezanec za prispevek mora prispevek plačati v 30 dne od vročitve odločbe.

IV. Spremembe pri plačevanju prispevkov za zdravstveno zavarovanje za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic (9. in 10. člen novele ZZVZZ-M)

Za zavarovance iz 10. točke 17. člena ZZVZZ (osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic) se s spremembo četrte alineje drugega odstavka 55. člena ZZVZZ uvaja nova stopnja prispevka za poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Te osebe bodo za obračunsko obdobje od 1. februarja 2014 dalje plačevale navedeni prispevek v višini 0,53 % od osnove, ki je enaka povprečni bruto plači v Republiki Sloveniji za mesec oktober predhodnega koledarskega leta.

Na podlagi 10. člena novele ZZVZZ-M pa se s 55.a členom ZZVZZ tudi za osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, uvaja novi prispevek za zdravstveno zavarovanje po stopnji 6,36 %. Ta prispevek bodo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, plačevale za obračunsko obdobje od 1. februarja 2014 dalje, od osnove v višini 25 % povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji za mesec oktober predhodnega koledarskega leta.

V. Določitev najnižje osnove za zavarovance iz naslova opravljanja samostojne dejavnosti – zavarovance iz 5. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (7. člen novele ZZVZZ-M)

S spremembo drugega odstavka 51. člena ZZVZZ je določeno, da osebe, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot edini in glavni poklic - zavarovanci iz 5. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ (samostojni podjetniki posamezniki, druge osebe, ki opravljajo dejavnost), za obračunsko obdobje od 1. februarja 2014 dalje plačujejo prispevke od bruto pokojninske osnove, ki ne sme biti nižja od 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. To pomeni, da bodo navedeni zavarovanci, katerih zavarovalna osnova bo v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju določena v znesku, nižjem od 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec, od tega zneska plačevale le prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za starševsko varstvo ter za zaposlovanje, prispevke za zdravstveno zavarovanje pa bodo plačevale od zneska 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

2013:

Osnova za prispevke za zdravstveno

2014:

Osnova za prispevke za zdravstveno

zavarovanje (skupna stopnja prispevkov je 13,45%) je zavarovalna osnova po predpisih o PIZ.	zavarovanje (skupna stopnja prispevkov je 13,45%) je zavarovalna osnova po predpisih o PIZ, vendar ne manj kot 60% zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v RS, preračunane na mesec.
---	--

2.) PODJEMNE POGODBE OD 1.2.2014 DALJE

Od podjemnih pogodb smo morali obračunati **v letu 2013:**

- davek od osebnih prejemkov po stopnji 25%
- posebni davek od določenih prejemkov po stopnji 25%
- prispevek pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji 8,85%
- pavšalni prispevek za zdravstveno varstvo – poškodbe pri delu 4,55€ vsak mesec

Od podjemnih pogodb bomo morali obračunati **v letu 2014 od 1.2. dalje:**

Delodajalec:(na bruto znesek)

- davek od osebnih prejemkov po stopnji 25% (iz bruto zneska)
- posebni davek od določenih prejemkov po stopnji 25% (na bruto znesek)
- prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji 8,85% (na bruto znesek)
- pavšalni prispevek za zdravstveno varstvo – za poškodbe pri delu 4,55€ vsak mesec (na bruto znesek)

Pogodbeni sodelavec:(iz bruto zneska)

- **prispevek za zdravstveno varstvo po stopnji 6,36€ -obvezno**
- **prispevek za pokojninsko invalidsko zavarovanje (če nima plačanih prispevkov za pokojninsko invalidsko zavarovanje za polni delovni čas)**

3.) UPOKOJENCI, KI OPRAVLJAJO SAMOSTOJNO DEJAVNOST, BODO TO LAHKO OPRAVLJALI TUDI PO 1.1.2014

Poslanci so 3. 12. 2013 na seji matičnega delovnega telesa obravnavali Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (ZMEPIZ-1) in ob tem sprejeli tudi dopolnilo k 114. členu, ki podaljšuje rok iz 406. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2). S tem je **dana možnost uživalcem pravic (upokojencem), ki opravljajo tudi samostojno dejavnost** (in so to dejavnost opravljali tudi na dan 31. 12. 2012), **da to še naprej opravljajo tudi po 1. 1. 2014 in hkrati še vedno prejemajo pokojnino.**

ZPIZ-2 je sicer v 406. členu določil prehodno obdobje za posamezne upokojene kategorije oseb, ki morajo uskladiti lastnost zavarovanca, do 31. 12. 2013. Sprejeto dopolnilo ta datum podaljšuje, vendar bo dejanska dolžina podaljšane prehodnega obdobja (31. 12. 2014 ali 31. 12. 2015) odvisna od nadaljne obravnave ZMEPIZ-1 v Državnem zboru.

Po prehodnem obdobju bo Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije po uradni dolžnosti ugotovil lastnost zavarovanca. Po tem obdobju bodo vse osebe, ki bodo opravljale

samostojno dejavnost, v enakem položaju kot drugi zavarovanci, za katere velja nezdržljivost statusa upokojenca in zavarovanca. Na enak način se podaljša tudi rok za družbenike iz 16. člena ZPIZ-2.

Posamezniki, ki bodo do uveljavitve ZMEPIZ-1 uskladili svoj status z določbami 406. člena ZPIZ-2 (npr. da bodo prenehali z opravljanjem dejavnosti), lahko zaradi enake obravnave vseh zavarovancev zahtevajo ponoven izvzem iz zavarovanja, kot je to določal 18. člen ZPIZ-1, svoj status pa uskladijo v novih rokih.

4.) ZAČASNO IN OBČASNO DELO UPOKOJENCEV

Začasno in občasno delo bodo lahko opravljali upokojenci na podlagi pogodbe. Mesečno bodo lahko opravili največ 60ur, pri čemer je minimalna urna postavka 4,20€, letno pa dohodek za opravljeno občasno delo ne sme presegati 6.300,00€ Upokojenec lahko delo opravlja pri več delodajalcih hkrati, vendar kvot ne sme presegati.

Podjetje mora voditi evidenco ur za delo v podjetju. Za podjetja so omejitve, predpisane z ZUTD.

Od prejemkov, izplačanih zaradi opravljenega začasnega ali občasnega dela, delodajalci obračunajo dajatev v višini 25%. Zavezanec za plačilo le-teh je delodajalec.

5.) ALI JE LAHKO LASTNIK DRUŽBE, KI JE HKRATI POSLOVODNA OSEBA, PO UPOKOJITVI ŠE VEDNO OPRAVLJA POSLOVODNO FUNKCIJO?

Družbenik, ki je hkrati poslovodja, vpisan v sodni register, mora biti obvezno zavarovan po drugem odstavku 15.člena ZPIZ-1 zato se ne more upokojiti, dokler se iz sodnega registra ne izbriše kot poslovodja. Obveznost zavarovanja določa tretja alineja 33. člena ZPIZ-1.

Če pa je oseba LE družbenik v družbi ali LE poslovodja, se lahko upokoji.